

Τῆ 20 Ὀκτωβρίου π. ἔ. ἀπεβίωσεν ἐν ἡλικίᾳ 76 ἐτῶν εἰς τῶν ἐπιφανεστάτων (ἀν μὴ ὁ ἐπιφανέστατος) τῆς καθ' ἡμᾶς ἐποχῆς ἐρευνητῶν τῆς Π. Διαθήκης, ὁ R. Kittel, διατελέσας ἀπὸ τοῦ 1888-1898 τακτ. Καθηγητῆς τῆς Π. Δ. ἐν Βερολίνῳ, ἀπὸ δὲ τοῦ 1898 καὶ ἐπὶ ἑξῆς ἐν Λιψία. Τῷ 1924 κατελήφθη ὑπὸ τοῦ ὀρίου τῆς ἡλικίας, ἀλλ' ἔξη κολούθησε μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἔπεσεν ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης νὰ ἐργάζεται μετ' ἀξιοθιανμάστου φιλοπονίως Ἐδημοσίευσεν πλείστα ὄσα, δι' ὧν προήγαγε σημαντικώτατα τὴν ἐπιστήμην τῆς Π. Διαθήκης καὶ ἐξ ὧν ἄ-ῖα μάλιστα μνείας τὰ ἐξῆς ἔργα: Anfänge der hebr. Geschichtsbetrachtung in A. Test. (1895), Ἔκτῃ ἔκδοσις τοῦ εἰς τὸν Ἡσαΐαν ὑπομνήματος τοῦ Dillmann (1898), Ὑπομνήματα εἰς τὰ βιβλία τῶν Βασιλειῶν (1900) καὶ Παραλειπομένων (1902) καὶ εἰς τοὺς Ψαλμοὺς (5 ἔκδ. 1928) Die orientalischen Ausgrabungen und die ältere biblische Geschichte (5 ἔκδ. 1908). Studien zur Hebr. Archäologie und Religionsgeschichte (1908), Die alt testam. Wissenschaft (5 ἔκδ. 1929), Die Religion des Volkes Israel (1921), Die hellenist. Mysterienreligion und der A. T. (1924), Gestalten und Gedanken in Israel (1926) κ. ἄ. Ἀλλὰ τὰ σπουδαιότατα καὶ πρᾶγματι μνημειώδη ἔργα του ἄτινα καὶ μόνα ἦ, ἀκριβέστερον εἰπεῖν, ἐξ ὧν καὶ μόνον τὸ ἕτερον θὰ ἦρκει νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς αὐτὸν θέαν λίαν ἐπίσηλον ἐν τῇ συγχρόνῳ ἐπιστήμῃ τῆς Π. Δ. εἶναι τοῦτο μὲν ἡ Ἱστορία τῶν Ἑβραίων, ἣτις ἐκδοθεῖσα τὸ πρῶτον ὑπὸ τὸν τίτλον Geschichte der Hebräer ἐν δυοῖν τόμοις (1888-1892), ἔπειτα δὲ καὶ εἰς ἐπανειλημμένας ἐκδόσεις (Α' εἰς 6 ἔκδ. 1913 Β' εἰς 7 ἔκδ. 1925) συνεπληρώθη κατὰ τὰ δύο τελευταῖα πρὸ τοῦ θανάτου του ἔτη διὰ τῆς ἐκδόσεως καὶ τοῦ Γ' τόμου (1927-1929), τοῦτο δὲ τὰ λεγόμενα Hebraica ἐν δυοῖν τόμοις, τ. ἔ. κριτικῆ ἔκδοσις τοῦ Ἑβραϊκοῦ κειμένου δημοσιευθεῖσα τὸ πρῶτον τῷ 1905-6, ἀπὸ δὲ τοῦ 1928 ἐμφανιζομένη εἰς γ' ἔκδοσιν βεβελτιωμένη τῇ συνεργασίᾳ τοῦ P. Kahle ἣς μόνον τὰ δύο πρῶτα τεύχη προέλιπε νὰ ἴδῃ ὁ ἀειμνηστος ἀνήθ. Ἐξέδιδε δὲ καὶ βιβλικὰς μελέτας τῇ συνεργασίᾳ πολλῶν ἄλλων ὑπὸ τὸν τίτλον Beiträge zur Wissenschaft vom Alten und N. Testament. Τὰς ἐρεῦνας τοῦ K διακρίνει θεοσεβεία, ἐμβροίθεια καὶ ἰκανὴ νηφαλιότης χάρις εἰς τὴν ὁποίαν δύναται νὰ καταταχθῇ εἰς τοὺς μεσάζοντας θεολόγους. Ἀλλ' ὁ Kittel δὲν διεκρίθη μόνον ὡς ἐρευνητῆς καὶ ὡς συγγραφεὺς δοκιμώτατος, ἀλλὰ καὶ ὡς διδάσκαλος ἐνθουσιώδης καὶ προσφιλεῖς εἰς τοὺς πολυαριθμούς μαθητάς του, ὧν πολλοὶ κατέχουσι σήμερον πανεπιστημιακὰς ἔδρας καὶ διατρέπουσιν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τοῦ δὲ πρὸς τὸν K. θανμασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης τῶν μαθητῶν καὶ συναδέλφων μνημείον περιφανές εἶναι πρὸς τοὺς ἄλλοις ἢ κατὰ τὸ ἔτος 1913 ἐκδοθεῖσα Festschrift ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς ἐξηκοντῆτηρίδος αὐτοῦ. Ὁ K. εἶχεν ἐπισκεφθῆ πρὸ εἰκοσαετίας πού καὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀφ' ἣ διετήρει εὐαρέστους ἀναμνήσεις καὶ ἐνδιεφέροτο ἰδιαιτέρως δι' αὐτὴν καὶ διὰ τοὺς Ἑλληνας μαθητάς του. Ἐν ἔτει 1925 ἐξέδωκεν, ὡς καὶ ἄλλοι πολλοὶ θεολόγοι, καὶ τὴν αὐτοβιογραφίαν του (Religionswissenschaft der Gegenwart in Selbstdarstellung I).